

ILMASTOLAIN UUDISTUS
KATSAUS KUULEMISIIN

”Hienoa, että teette tällaista”

- Osallistuja, Tampere, 27.1.2020

- Miten kuulemisia ollaan toteutettu tähän mennessä?
 - *Ilmastolain uudistamista koskeva webkysely (11.11-9.12.2019)*
 - *Kirjastokiertue (HKI – TRE – SJK – RO – INARI; 15.1.2020-30.1.2020)*
 - *Sidosryhmien aamukahvitilaisuudet*
 - Maankäyttö- ja metsätalous; 2.3.
 - Elinkeinoelämä; 5.3.
 - Kunnat ja alueet; 1.4.
 - Oikeustieteilijät; 16.4.
 - *Lisäksi kouluvierailuja ja instagram minikyselyjä*
- Kohderyhminä erityisesti saamelaiset ja nuoret

”Avoimuus”
”Läpinäkyvyys”
”Kaikki mukaan”
”Ilmastolakia
uudistetaan yhdessä”

Miten ilmastolakia tulisi kehittää?

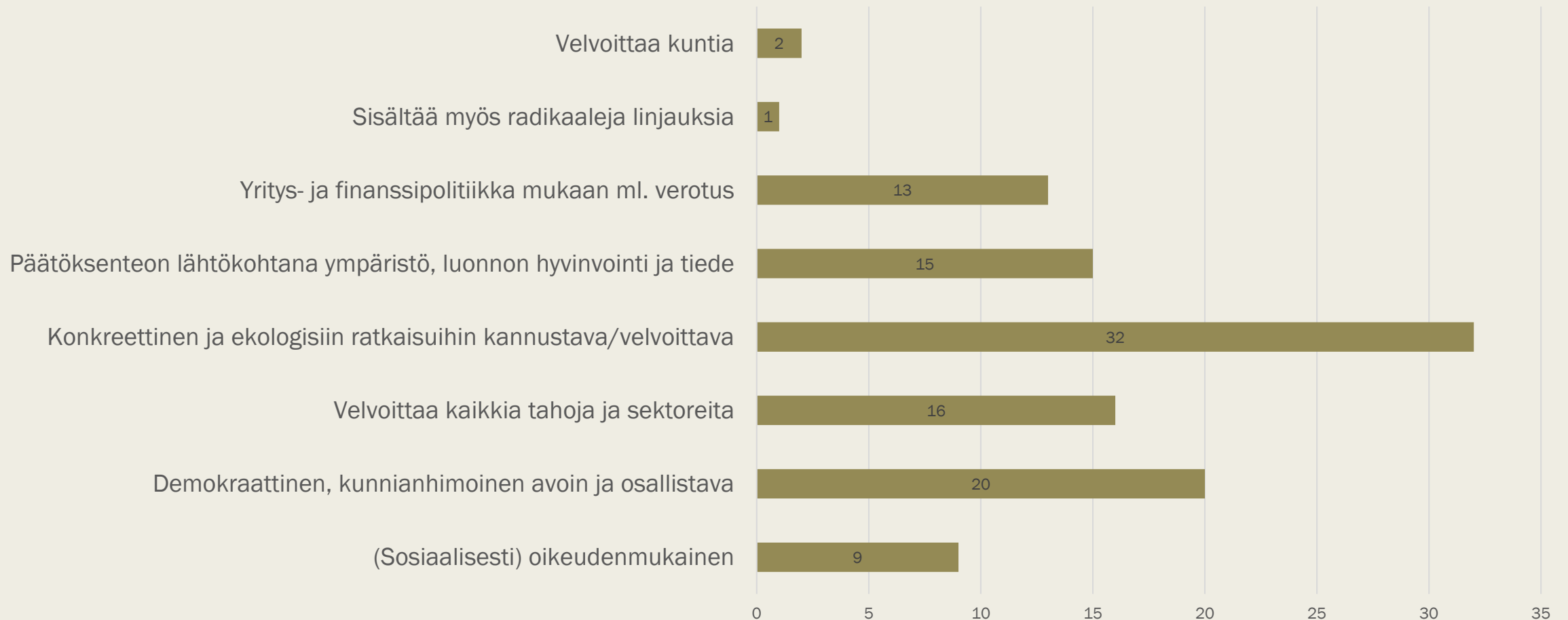
Tuloksia webkyselystä, osallistujia 2458

- Hiilineutraaliustavoite 2035 lakiin
- Lisää välitavoitteita ja tavoitteiden tarkastelu useammin
- Lain velvoittavuutta tulee lisätä
- Lisää konkretiaa: keinot ja sanktiot
- Hiilinielut ja maankäyttösektori tulisi sisällyttää lakiin
- Kuntia tulisi velvoittaa sopeutumistoimiin
- Alueelliset erot, talous, kilpailukyky, työllisyys huomioitava
- Ilmastopaneelin asemaa ja riippumattomuutta vahvistettava
- Lisää osallistumista ja osallistamista lakiin

Avoim
Selkeä
Kansankielinen
Läpileikkaavuus muuhun
lainsäädäntöön

Mikä olisi unelmien ilmastolaki?

Tuloksia kirjastokiertueen kohteilta, osallistujia ~180

Aamukahvitilaisuuksien viestit

Osallistujia yhteensä ~160

- Maatalous- ja maankäyttösektorin viestit:
 - *Maatalous- ja metsäsektorin rooli tärkeä tunnistaa ilmastolaissa*
 - *Tavoitteet ja keinovalikoiman tulee olla konkreettisia, mutta joustavia*
 - *Toimia erityisesti turvepelloille tarvitaan, mutta ne tulee toteuttaa sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla*
- Elinkeinoelämän viestit
 - *Alat ja investointisyklit erilaisia – ilmastolain täytyy huomioida tämä ja olla joustava.*
 - *Kaikki alat eivät kulje eteenpäin samassa vauhdissa, jonka vuoksi päästövähennykset eivät lineaarisia – lain tulee huomioida tämä*
 - *Tavoitteet yhteisiä laissa, mutta keinovalikoiman tulee olla laaja*

Aamukahvitilaisuuksien viestit

Osallistujia yhteensä ~160

■ Kuntien ja alueiden viestit

- *Kunnilla merkittävä rooli päästövähennysten ja sopeutumisen tavoitteiden saavuttamisessa. On tärkeää, että kuntien ja alueiden työ tunnistetaan, mutta on samalla on turvattava, että tämä tehdään tavalla, joka ei pysäytä hyvää kehitystä*
- *Alueiden ja kuntien (maakuntien) roolin ja työnjaon selkiyttäminen ja tunnistaminen tärkeää ja tarkennuksia tämän suhteen tarvitaan myös ilmastolakiin. Seuranta ja tavoitteet ovat keskiössä.*
- *Velvoitteet edellyttävät rahoitusta ja tämä tulee turvata*

Aamukahvitilaisuuksien viestit

Osallistujia yhteensä ~160

■ Oikeustieteilijöiden viestit

- *Ilmastosääntelyä tulee valtavirtaistaa mm. linkkien rakentamisella muuhun lainsäädäntöön ja muihin toimijoihin ja olemassa oleviin rakenteisiin sekä suunnitelmiin (mm. kunnat)*
- *Kansalaisyhteiskunta ja perus- ja ihmisoikeuksien turvaaminen keskiössä. Operointi PL 20 §:n kautta mahdollinen, mutta punnintaa joudutaan tekemään muiden oikeuksien suhteen*
- *Muutoksenhakumahdollisuuksia, ml. laillisuusvalvojat, tulisi tarkastella ilmasto-oikeudenkäyntien yleistyessä muualla maailmassa*
- *Ilmastoasioiden läpinäkyvyyttä voitaisiin vahvistaa ilmastobudjetoinnilla. Voisi lisätä myös sosiaalista oikeudenmukaisuutta.*

Tiivistetysti:

”Ilmastolaki on meidän kaikkien laki ”

Osallistuja, Seinäjoki, 28.1.2020

- Kuuleminen on koettu **tärkeäksi**
- Ilmastolain tulee olla **läpinäkyvä, konkreettinen, ekologisia ratkaisuja tukeva ja velvoittava laki**
- Lain tulee koskea **kaikkia**
- Lain tulee edistää ja tukea **perus- ja ihmisoikeuksia**: keskiössä ilmastonmuutokselle haavoittuvat ryhmät, muutoksenhaku ja tiedonsaantioikeus
- **Oikeudenmukainen siirtymä** tulee huomioida lakia ja toimia kehitettäessä

Lähde: YM, kuvapankki